

Bruxelles, den 23. november 2018
(OR. en)

14540/18

LIMITE

JAI 1171
COPEN 404
DROIPEN 182
GENVAL 40
CATS 87
EUROJUST 152
EJN 46
EJUSTICE 157

NOTE

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	14194/18
Vedr.:	Gensidig anerkendelse i straffesager - Vedtagelse

På mødet i CATS den 21. november udtrykte delegationerne generelt tilfredshed med det udkast til konklusioner om gensidig anerkendelse, som formandskabet havde forelagt (14194/18).

På baggrund af bemærkningerne fra en række medlemsstater og Kommissionen har formandskabet omformuleret konklusionerne, jf. teksten i bilaget. Ændringer er angivet med **fed** skrift og (...).

Rådet opfordres til at vedtage disse konklusioner og beslutte at offentliggøre dem i *Den Europæiske Unions Tidende*.

(udkast)

Rådets konklusioner

"Fremme af gensidig anerkendelse ved at styrke gensidig tillid"

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

minder om, at det retlige samarbejde i straffesager i Unionen i overensstemmelse med artikel 82, stk. 1, i TEUF, bygger på princippet om gensidig anerkendelse af domme og retsafgørelser;

bemærker, at når princippet om gensidig anerkendelse anvendes, fremsender en kompetent myndighed i en medlemsstat en dom eller retsafgørelse til en kompetent myndighed i en anden medlemsstat, der derefter fuldbyrder den pågældende afgørelse, som om det var dens egen (med forbehold af de gældende regler) (...);

bekræfter, at princippet om gensidig anerkendelse er baseret på gensidig tillid udviklet gennem medlemsstaternes fælles værdier med hensyn til respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, lighed, retsstatsprincippet og menneskerettighederne, så hver myndighed har tillid til, at andre myndigheder anvender tilsvarende standarder for beskyttelse af rettigheder i deres strafferetlige systemer;

understreger, at retten til en retfærdig rettergang, herunder bl.a. retsvæsenets uafhængighed, har afgørende betydning for en effektiv beskyttelse af grundlæggende rettigheder, da det sikrer beskyttelse af alle personlige rettigheder i henhold til EU-retten og national lovgivning og sikring af medlemsstaternes fælles værdier, jf. artikel 2 i TEU, især retsstatsprincippet;

noterer sig, at adskillige spørgsmål - **navnlig** af praktisk (...) eller politisk karakter - kan svække den gensidige tillid, og at en løbende indsats derfor er krævet for at støtte og styrke denne tillid;

tager i betragtning, at sådanne spørgsmål bl.a. handler om forskellige måder at gennemføre og anvende EU-retten, retsstatsprincippet og områder, der er særligt følsomme med hensyn til grundlæggende rettigheder, som f.eks. fængselsforhold og varigheden af varetægtsfængsling;

minder om, at ministrene på det uformelle møde den 12.-13. juli 2018 drøftede de seneste udviklinger, der medfører udfordringer for princippet om gensidig anerkendelse og EU-Domstolens relevante retspraksis;

påpeger endvidere, at delegationerne på mødet i CATS den 18. september 2018 drøftede et oplæg fra formandskabet, der skitserer problemer og forhindringer i forbindelse med anvendelse af instrumenterne om gensidig anerkendelse samt forslag til mulige tiltag (11956/18);

minder endelig om, at ministrene på mødet i Rådet (retlige og indre anliggender) den 11. oktober 2018 gav input til bedste praksis og foranstaltninger til at fremme gensidig anerkendelse og gensidig tillid og til praktiske og retlige foranstaltninger for at håndtere den seneste udvikling, særlig udviklingen i EU-Domstolens og i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis (12492/18) —

HAR VEDTAGET FØLGENDE KONKLUSIONER:

1. **Medlemsstaterne** mindes om, at effektiviteten og virkningen af EU's instrumenter til gensidig anerkendelse, især de, der har en retlig form som rammeafgørelser eller direktiver, i vid udstrækning er afhængige af, at relevant national lovgivning udarbejdes og vedtages i overensstemmelse med disse instrumenter.

2. **Medlemsstaterne** tilskyndes til at bemærke betydningen af at gennemføre direktiver om procedurerettigheder¹ på en rettidig og korrekt måde med henblik på at garantere retten til en retfærdig rettergang.
3. **Medlemsstaterne** bør fortsætte med at sikre domstolenes og dommernes uafhængighed og upartiskhed, eftersom det er en del af kernen i den grundlæggende rettighed til en retfærdig rettergang, som er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2.
4. **Medlemsstaterne** mindes om, at i overensstemmelse med Den Europæiske Unions Domstols retspraksis kan et afslag om at fuldbyrde en afgørelse eller dom, der er blevet udstedt på baggrund af instrumentet om gensidig anerkendelse, kun begrundes under ekstraordinære omstændigheder, og under hensyntagen til princippet om EU-rettens forrang kan medlemsstater ikke kræve en højere grad af national beskyttelse af grundlæggende rettigheder fra en anden medlemsstat end den, EU-retten giver. Derfor bør enhver **sag** om manglende **fuldbyrdelse**, der er baseret på en krænkelse af grundlæggende rettigheder, anvendes restriktivt og følge den tilgang, der er udviklet af EU-Domstolen i dens retspraksis.
5. **Medlemsstaterne** opfordres til at have lovgivning, der i givet fald tillader at gøre brug af alternative foranstaltninger til frihedsberøvelse for at nedbringe antallet af indsatte i deres tilbageholdelsesfaciliteter og derved fremme målet om social rehabilitering og også påpege, at gensidig tillid ofte svækkes af ringe forhold under frihedsberøvelse og problemet med overfyldte fængsler.
6. **Medlemsstaterne og Europa-Kommissionen** opfordres til at fremme løbende uddannelse af dommere, anklagere og andre fagfolk, herunder inden for grundlæggende rettigheder i straffesager, da det kan fremme anvendelsen af EU-instrumenterne om gensidig anerkendelse, fremme gensidig tillid på det europæiske retsområde gennem tilrettelæggelse af retlige uddannelsesseminarer og udvekslinger og tage behørigt hensyn til passende finansiering af uddannelsesaktiviteter på dette område på nationalt og på europæisk plan, især de, der er tilrettelagt af Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN).

¹ Direktiv 2010/64, 2012/13, 2013/48, 2016/343, 2016/800 og 2016/1919 for de medlemsstater, der er bundet af dem.

7. **Medlemsstaterne** opfordres til at udpege fagfolk – **som kan være nationale kontaktpunkter for Det Europæiske Retlige Netværk (EJN)** – i deres jurisdiktion som specialister inden for det retlige samarbejde i straffesager, så de kan bistå (...) andre fagfolk i anvendelsen af alle relevante instrumenter, herunder EU-instrumenter, der bygger på princippet om gensidig anerkendelse;
8. **Medlemsstaterne** opfordres til, eventuelt med støtte fra EU-midler, at fremme udvekslinger mellem fagfolk i forskellige medlemsstater og tilskynde til andre kontakter mellem disse fagfolk, da dette kan styrke den gensidige tillid og fremme en effektiv anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse;
9. **Medlemsstaterne** tilskyndes til at udveksle bedste praksis for at styrke gensidig anerkendelse og gensidig tillid, herunder i COPEN eller i CATS;
10. **Medlemsstaterne** tilskyndes til at oprette (ikkebindende) retningslinjer for anvendelsen af EU's instrumenter om gensidig anerkendelse med henblik på at hjælpe fagfolk med at forstå, hvordan den nationale lovgivning til gennemførelse af EU-instrumenter skal fortolkes og anvendes;
11. **Medlemsstaterne opfordres til at** tilskynde fagfolk til at gøre fuld brug af mulighederne i EJN og Eurojust i overensstemmelse med deres respektive mandater for at bistå fagfolk med at håndtere det retlige samarbejde i straffesager;
12. **Medlemsstaterne** opfordres **navnlig** til at tilskynde fagfolk til at anvende de praktiske værktøjer til retligt samarbejde og de (elektroniske) formularer og certifikater i forbindelse med instrumenterne om gensidig anerkendelse, der findes på webstedet for EJN, da dette kan lette anvendelsen af disse instrumenter;

12a. **Medlemsstaterne** opfordres til at tilskynde fagfolk, der fungerer som fuldbyrdende myndigheder i procedurerne for gensidig anerkendelse, til at indgå i en dialog og et direkte samråd med de udstedende myndigheder i andre medlemsstater, **når dette er hensigtsmæssigt**, navnlig inden det overvejes, om en afgørelse eller dom, der sendes i forbindelse med sådanne procedurer, ikke skal anerkendes eller fuldbyrdes;

13. **Medlemsstaterne** opfordres til at sikre, at EJN's kontaktpunkter har kapacitet til at udføre deres opgaver som EJN-kontaktpunkter sideløbende med deres almindelige pligter og opgaver, som det blev fremhævet i den endelige rapport fra sjette runde af de gensidige evalueringer (henstilling nr. 7), så EJN kan fortsætte med at udøve sin opgave effektivt, herunder med hensyn til gensidig anerkendelse;

13a. De medlemsstater, der har fremsat en erklæring (et forbehold) med hensyn til et instrument om gensidig anerkendelse, opfordres til at efterprøve, om en sådan erklæring kan trækkes tilbage, så der kan fremmes en ensartet anvendelse af det pågældende instrument;

14. **Medlemsstaterne** opfordres til at fremme den aktive deltagelse af kompetente repræsentanter på konferencen om overfyldte fængsler, som vil blive afholdt af Europarådet med støtte fra Europa-Kommissionen den 24. og 25. april 2019, samt på konferencen om aktuelle udfordringer for de europæiske fængselsvæsener, der afholdes under det rumænske formandskab for Rådet for Den Europæiske Union;

15. **Medlemsstaterne** og **Kommissionen** opfordres til at prioritere oprettelsen af det digitale system til udveksling af elektronisk bevismateriale som et sikkert middel til fremsendelse af den europæiske efterforskningskendelse og anmodninger om gensidig retshjælp og svar;

15a. **Kommissionen** opfordres til om relevant at gøre brug af sine beføjelser til at sikre, at EU-instrumenterne om retligt samarbejde i straffesager og proceduremæssige rettigheder gennemføres rettidigt og korrekt;

16. **Kommissionen** opfordres til at give praktisk vejledning om (...) den seneste retspraksis fra EU-Domstolen, navnlig Aranyosi-sagen, samt om, hvor man kan finde relevante kilder til fagfolk med objektive, troværdige og behørigt ajourførte oplysninger om fængsler og fængselsforholdene i medlemsstaterne;
17. **Rådet** opfordrer medlemsstaterne til at overveje at sørge for, at Europarådets faktablad om forhold under frihedsberøvelse og behandling af indsatte oversættes til deres officielle sprog, og til at tilbyde, at disse oversættelser offentliggøres på Europarådets websted²;
18. **Kommissionen** opfordres til i samråd med medlemsstaterne at videreudvikle og regelmæssigt ajourføre sin håndbog om den europæiske arrestordre, herunder ved at tage hensyn til den seneste retspraksis fra EU-Domstolen og bedste praksis for korrekt anvendelse heraf, og til at udarbejde håndbøger om de andre instrumenter om gensidig anerkendelse, når den er gennemført fuldt ud af medlemsstaterne, f.eks. rammeafgørelserne om frihedsstraffe³ og om prøvetid⁴ samt på et senere tidspunkt direktivet om den europæiske efterforskningskendelse⁵ og forordningen om afgørelser om indefrysning og konfiskation⁶, så der kan fremmes en korrekt gennemførelse og anvendelse af disse instrumenter;
19. **Kommissionen** opfordres til at videresende meddelelser fra medlemsstaterne om EU's instrumenter om gensidig anerkendelse og andre instrumenter, der er relevante for det retlige samarbejde i straffesager, på mindst ét almindeligt forståeligt sprog i EU til EJN, **så det kan offentliggøre disse på sit websted**;

² AT forpligter sig til at udarbejde en oversættelse til tysk af Europarådets faktablad om forhold under frihedsberøvelse og behandling af indsatte og tilbyde, at denne oversættelse – efter samordning med de andre tysktalende lande – offentliggøres på Europarådets websted. Formandskabet opfordrer andre medlemsstater til at følge dette eksempel.

³ Rammeafgørelse 2008/909.

⁴ Rammeafgørelse 2008/947.

⁵ Direktiv 2014/41.

⁶ Forordning, der blev undertegnet den 14. november 2018 og offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 28. november 2018.

20. **Kommissionen** opfordres til fortsat at arrangere møder med eksperter og fagfolk for at drøfte spørgsmål vedrørende gensidig anerkendelse, til at øge hyppigheden og intensiteten af sådanne møder, hvis det anses for at være nyttigt, og til at stille resultatet af disse møder til rådighed for fagfolk;
21. **Kommissionen** opfordres til at fremme en optimal udnyttelse af midlerne (...) i EU's finansielle programmer, **hvis de er tilgængelige**, for at **styrke og fremme det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne, bl.a. med henblik på** at modernisere tilbageholdelsesfaciliteter i medlemsstaterne og støtte medlemsstaterne i at løse problemet med mangelfulde forhold under frihedsberøvelse, da dette kan skade anvendelsen af instrumenterne om gensidig anerkendelse;
22. **Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet** opfordres til at udarbejde instrumenter om gensidig anerkendelse, herunder formularer og certifikater, på en mere klar, præcis og brugervenlig måde og til at stræbe efter større sammenhæng i forbindelse med udarbejdelsen, så fagfolk lettere kan anvende disse instrumenter. I givet fald bør der anmodes om støtte fra Eurojust og EJM med henblik herpå;
23. **Eurojust** opfordres til at fortsætte sit operationelle og strategiske arbejde i forbindelse med instrumenter om gensidig anerkendelse for at lette anvendelsen heraf;
24. **Eurojust og EJM** opfordres til fortsat at spille en aktiv rolle i at fjerne hindringer for og identificere bedste praksis inden for gensidig anerkendelse og løbende være opmærksom på instrumenterne om gensidig anerkendelse i deres møder med fagfolk;
25. **EJM** opfordres til fortsat at forbedre sit websted med praktiske oplysninger om instrumenterne om gensidig anerkendelse, blandt andet da dette har vist sig at være et meget nyttigt redskab for fagfolk;

26. **EJTN** opfordres til at fortsætte med at tilrettelægge kurser om EU-ret, herunder om betydningen af chartret om grundlæggende rettigheder for anvendelsen af instrumenterne om gensidig anerkendelse i straffesager, og drøftelser mellem fagfolk;

27. **Rådet** opfordres til at udpege den praktiske anvendelse af visse instrumenter om gensidig anerkendelse til emnet for den niende runde af gensidige evalueringer;

28. **Formandskabet** opfordres til fortsat at lægge passende vægt, herunder på politisk plan, på spørgsmålet om gensidig anerkendelse og gensidig tillid, navnlig ved at sikre en regelmæssig udveksling af synspunkter om dette emne med henblik på at fremme anvendelsen af de instrumenter, der bygger på princippet om gensidig anerkendelse.